

19.11.2025

Keski-Suomen hyvinvointialue
Aluehallitus

Turvallisuuslautakunnan lausunto talousarvioesityksestä vuodelle 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelmasta vuosille 2027–2030

Hyvinvointialueen toiminta ja talous on saatava tasapainoon.

Turvallisuuslautakunta pitää hyvinvointialuejohtajan talousarvioesitystä vuodelle 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelmaa vuosille 2027–2030 lähtökohdiltaan oikeana suuntana toiminnan ja talouden tasapainoon saattamisessa sekä alijäämien kattamisessa. Hyvinvointialueen alijäämien kasvu on pysäytettävä vuoden 2026 aikana ja talouden tulos (TP 2026) on saatava vähintään 0-tulokseen.

Turvallisuuslautakunta painottaa, että hyvinvointialueen tulee panostaa kansalaisten luottamuksen ylläpitämiseen ja turvallisuuden tunteen säilymiseen palveluiden toimintamalleja kehitettäessä.

Hyvinvointialueen on vaikutettava aktiivisesti hyvinvointialueiden rahoituslainsäädännön kehittämiseksi.

Turvallisuuslautakunta pitää erityisen tärkeänä, että hyvinvointialue toimii aktiivisena edunvalvojana valtion suuntaan hyvinvointialueiden rahoituslainsäädännön kehittämiseksi ja rahoitusmallin tunnistettujen ongelmien korjaamiseksi.

Hyvinvointialueen häiriö- ja poikkeusoloihin varautumiseen on panostettava edelleen ja olemassa olevista resursseista huolehdittava.

Turvallisuuslautakunta pitää tärkeänä, että haastavasta tilanteesta huolimatta hyvinvointialueen mahdollisuudet häiriö- ja poikkeusoloihin varautumiseksi turvataan. Hyvinvointialueen toimialojen varautumista tulee kehittää edelleen. Tämä tarkoittaa konkreettisesti tarkoituksenmukaisen henkilöstön mahdollisuutta osallistua valmiusharjoituksiin ja viranomaisyhteistyöhön sekä maakunnan kokonaisturvallisuuden kehittämiseen (Keski-Suomen turvallisuus- ja valmiustoimikunta KSTURVA ja sen sihteeristö) sekä hyvinvointialueen henkilöstön kouluttamista valmiussuunnitelmien mukaisiin toimintoihin.

Kansallisessa varautumisen kehittämisessä tulee olla mukana ja lainsäädännön velvoitteita on noudatettava sekä huomioitava mahdolliset lainsäädäntöuudistukset, ja varautumisvelvoitteiden myötä tulevat kustannukset vuosien 2027–2030 toiminta- ja taloussuunnitelmissa.

Talousarvioesitys vuodelle 2026 ja toiminta- ja taloussuunnitelma vuosille 2027–2030 ei huomioi riskiperusteisella tasolla turvallisuuden ja varautumisen kehittämistarpeita.

Turvallisuuslautakunta tuo huolensa esille turvallisuuden ja varautumisen tunnistettujen kehittämistarpeiden parantamisen sekä puutteiden korjaamisen mahdollisuuksista. Hyvinvointialueen toimialojen talouden sopeuttamistarpeet talousarvioesityksen kehykseen eivät mahdollista kehittämistarpeiden toteuttamista ja puutteiden korjaamista, ilman riskiperusteisen palvelutason laskua ja jäljelle jäävien resurssien uudelleen organisoimista. Sopeuttamisvelvoitteet ja palvelutarpeen kasvun mukaisten palveluiden lisääminen lakisääteiselle tasolle näyttäytyvät olevan ristiriidassa talousarvioesityksessä ja toiminta- ja taloussuunnitelmassa.

Erityisesti pelastustoimen toimialalla, Keski-Suomen pelastuslaitoksen toiminnassa, tunnistetaan haastava tilanne, jossa talouden sopeuttamistarpeet heikentävät valmiutta ja suorituskyyä. Samalla tulisi valmiutta ja suorituskyyä kehittää aluevaltuuston päättämän (14.11.2025 § 84) riskiperusteisen pelastustoimen palvelutasopäätöksen mukaisesti:

- Keuruun paloaseman 24/7-valmius kärkiyksiköllä pelastustoimen varallaolojärjestelmän muutoksen korvaamiseksi ja toimintavalmiuden varmistamiseksi on siirretty toteuttavaksi vuoden 2026 aikana.
- Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintoviraston korjausmääräys Keski-Suomen hyvinvointialueen pelastustoimen huomattaviin puutteisiin pelastustoiminnan toimintavalmiudessa (LSSAVI/4618/2025) 31.12.2026 mennessä. Korjaavana toimenpiteenä on Jyväskylä Savelaan perustettava 24/7-valmiuden kärkiyksikkö.